

Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw
Osób Niepełnosprawnych
Zastępca Dyrektora
Piotr Cieszewski

BON-IV.055.1.2025
Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), po rozpatrzeniu petycji z dnia 29 października 2024 r. w sprawie polityki wspierającej i społecznej, niniejszym zawiadamiam o sposobie jej rozpatrzenia.

1. Zgodnie z art. 4c ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, ze zm.) poziom potrzeby wsparcia ustalany jest na podstawie obserwacji, wywiadu bezpośredniego oraz oceny funkcjonowania osoby ubiegającej się o ustalenie poziomu potrzeby wsparcia, przy zastosowaniu formularza w zakresie ustalania poziomu potrzeby wsparcia dla osób zaliczonych do stopnia niepełnosprawności, a także na podstawie informacji wskazanych w kwestionariuszu, o którym mowa w art. 6b⁴ ust. 3.

Z powołanego przepisu wynika zatem jednoznacznie i wprost obowiązek obligatoryjnego przeprowadzenia postępowania dowodowego za pomocą metody obserwacji i wywiadu bezpośredniego z osobą niepełnosprawną ubiegającą się o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia.

Wyłączenie obowiązku przeprowadzenia obserwacji oraz wywiadu bezpośredniego w przypadku prowadzenia postępowania o wydanie kolejnej decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia uniemożliwiłoby zweryfikowanie przesłanki warunkującej istnienie braku lub utraty autonomii fizycznej, psychicznej, intelektualnej lub sensorycznej. Dla jej ustalania za niewystarczające należy uznać legitymowanie się przez osobę niepełnosprawną orzeczeniem potwierdzającym niepełnosprawność oraz kwestionariuszem samooceny trudności w zakresie wykonywania czynności związanych z funkcjonowaniem, który zawiera informacje zgodne z dokonaną przez osobę niepełnosprawną samooceną i jako taki ma charakter subiektywny i jednostronny.

Reasumując, brak przeprowadzenia obserwacji oraz indywidualnego wywiadu bezpośrednio z osobą niepełnosprawną, w stosunku do której ma zostać wydana decyzja ustalająca poziom

potrzeby wsparcia stanowiłby uchybienie postępowania dowodowego, co skutkowałoby naruszeniem art. 4c ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Osoba niepełnosprawna wnioskująca o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia się winna być zatem objęta wskazanymi postępowaniem obserwacją oraz wywiadem bezpośrednim, bez względu na czy decyzja zostanie wydana po raz pierwszy, czy kolejny.

2. Odnosząc się do postulatów zawartych w petycji odnośnie wniosku o przyznanie renty socjalnej informuję, że wzór wniosku, uwzględniający instrukcję jego wypełnienia, wykaz dokumentów, które należy dołączyć do wniosku, szczegółowy tryb postępowania w sprawach o przyznanie renty socjalnej został określony w załączniku do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 września 2003 r. w sprawie przyznawania renty socjalnej (Dz. U. z 2004 r. poz. 1022). Nadmieniam, że Departament Pomocy Społecznej nie prowadzi prac legislacyjnych w zakresie zmiany wzoru wniosku o rentę socjalną. Jednocześnie wyjaśniam, że zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, postępowanie w sprawie przyznania renty socjalnej wszczynają na podstawie wniosku osoby ubiegające się o rentę socjalną lub jej przedstawiciele ustawowi. Natomiast przesłanki przyznania świadczenia w postaci renty socjalnej określone zostały w art. 4 ustawy o rencie socjalnej, zgodnie z którym renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało: 1) przed ukończeniem 18. roku życia, 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej — przed ukończeniem 25. roku życia, 3) w trakcie kształcenia w szkole doktorskiej, studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. Wskazane powyżej przesłanki nabycia prawa do renty socjalnej oznaczają, że renta ta przeznaczona jest dla osób, które z powodu wcześniej powstałej niezdolności do pracy nie miały możliwości podjęcia pracy zawodowej i nabycia własnych uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy, a często nawet zdobycia jakichkolwiek kwalifikacji zawodowych.

Mając powyższe na względzie, wprowadzenie postulowanych zmian do ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz zmiany we wniosku o rentę socjalną nie znajdują uzasadnienia.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi

Z wyrazami szacunku
Piotr Cieszewski
Zastępca Dyrektora
Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/